

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره یازدهم سال اول

تاریخ چاپ

شماره چاپ

شماره ثبت ۲۱۵

عادی

طرح قانون توزیع عادلانه واحدهای انرژی (وان)

کمیسیون های ارجاعی

	اصلی:
	فرعی: -

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۳۰ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

طرح وان

□ وان □ واحدی است برای اندازه گیری یارانه های انرژی های مختلف و ماهانه (یا دوره ای) تعداد معینی □ وان □ که معادل یارانه افراد است، به طور مساوی به حساب کلیه آحاد جامعه (حساب وان سرپرست خانوار؛ تمام دهک ها) واریز می شود. میزان وان حامل های انرژی از حساب وان افراد در زمان مصرف انرژی آن ها پرداخت می شود. عدم □ پرداخت مستقیم ریال به مردم □ و توزیع □ یارانه انرژی □، در قالب یک □ ابزار مالی مبتنی بر پشتوانه دارایی واقعی □ ماده ۱- دولت مکلف است، حق برخورداری از حامل های انرژی را در قالب واحدهای انرژی (وان)، به تمام اشخاص حقیقی دارای تابعیت ایرانی، اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل مستقر در کشور تخصیص دهد.

تبصره ۱- هر واحد انرژی (وان)، کمترین میزان حق برخورداری اشخاص از حامل های انرژی است.
تبصره ۲- همه اشخاص باید برای پرداخت قبوض برق، گاز طبیعی شهری، آب و همچنین برای خرید بنزین، نفت گاز (گازوئیل) و گاز طبیعی فشرده (سی.ان.جی)، دارای وان متناسب با میزان مصرف حامل های انرژی باشند.
تبصره ۳- اشخاص حقیقی که بیش از ۶ ماه پیوسته ساکن کشور نباشند تا زمان بازگشت و سکونت دائم در کشور از تخصیص وان محروم خواهند شد.

ماده ۲- میزان وان قابل تخصیص به اشخاص و صاحبان مشاغل در هر دوره زمانی و همچنین نسبت هر وان با مقدار هر کدام از حامل های انرژی، توسط هیات وزیران تعیین می گردد.

تبصره ۱- میزان تخصیص وان به اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل، بر اساس میزان تولید (یا مسافت طی شده)، میانگین مصرف دوره زمانی قبلی آنها و منطقه جغرافیایی، تعیین میگردد.

ماده ۳- میزان وان متعلق به هر خانوار، در ابتدای هر دوره زمانی از طریق حساب بانکی سرپرست خانوار اختصاص پیدا می کند.

ماده ۴- اشخاص حقیقی می توانند نسبت به خرید و فروش وان خود از طریق سامانه معاملاتی وان که توسط دولت ایجاد می گردد، اقدام نمایند.

تبصره ۱- وان خریداری شده از سامانه معاملاتی توسط اشخاص حقیقی و وان تخصیص یافته به اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل قابلیت فروش و انتقال ندارد و صرفاً باید برای مصرف مورد استفاده قرار گیرد.

تبصره ۲- امکان انتقال وان، بین حساب بانکی اشخاص حقیقی وجود دارد. سقف مجاز برای میزان حجم و زمان این انتقال توسط هیات وزیران تعیین می شود.

تبصره ۳- دولت مکلف است سامانه معاملاتی وان را ظرف مدت ۳ ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون ایجاد نماید.

تبصره ۴- دولت اجازه دارد ساز و کاری ایجاد نماید تا وان مازاد بر مصرف اشخاص حقیقی قابلیت تبدیل به سهام شرکتهای دولتی، صندوق پروژه ها، پالایشگاه ها و سایر طرح های عرضه شده در بازار سرمایه را داشته باشد.

ماده ۵- قیمت وان بر اساس عرضه و تقاضا در سامانه معاملاتی وان و تحت نظارت دولت تعیین می گردد.

تبصره- مجموع قیمت ریالی حامل های انرژی و وان خریداری شده از بازار، باید کمتر از سقف قیمتی تعیین شده توسط دولت باشد. در صورتیکه مجموع قیمت ریالی و وان خریداری شده از بازار به سقف قیمتی تعیین شده توسط دولت برسد، دولت موظف است در این سقف قیمتی نسبت به عرضه وان اقدام نماید.

ماده ۶- دولت مکلف است، این قانون را به ترتیب در مورد بنزین، برق و سایر حامل های انرژی ظرف مدت سه سال اجرا نماید. برنامه زمانی باید به نحوی باشد که تا پایان سال اول این قانون در مورد بنزین و برق اجرا شود.

لذا طرح ذیل تقدیم می شود:

رمضانعلی سنگدوینی - حسین میرزائی - علیرضا ورناصری قندعلی - احمد محرم زاده یخفروزان - جلیل مختار - علی علی زاده - سیدمحسن دهنوی - قاسم ساعدی - منصور شکرالهی - رضا آریان پور - نصراله پژمان فر - مهدی سعادت بیسه سری - سیدعلی یزدی خواه - رحیم زارع - محمد رشیدی - علی بابائی کارنامی - محمدرضا رضائی کوچی - امانقلیچ شادمهر - علی اکبر کریمی - روح اله ایزدخواه - سیدمصطفی آقامیرسلیم - سلمان اسحاقی - احسان ارکانی - حسینعلی حاجی دلیگانی - حسن نوروزی - رسول فرخی میکال - حسن رزمیان مقدم - سیدکاظم دلخوش اباتری - علی اصغر عنابستانی - کمال حسین

پور

عنوان طرح: طرح قانون توزیع عادلانه واحدهای انرژی (وان)

معرفی طرح وان

ساماندهی یارانه های انرژی و راه کاری برای معضلات اقتصادی

راهکارهای توزیع یارانه های انرژی

۱. قیمت گذاری کمتر حامل های انرژی،

۲. تخصیص بر اساس سهمیه خودروها یا الگوی انرژی هر واحد مسکونی،

۳. تخصیص مستقیم یارانه به افراد

طرح وان جزو دسته سوم است.

طرح وان - نمونه های مشابه

• طرح هدفمندی یارانه ها که در دولت دهم اجرا شد (توزیع ریال بین افراد) •

• طرح هر نفر روزانه یک لیتر بنزین که در مجلس مطرح شد.

• طرح تخصیص سهمیه بنزین به هر کد ملی که توسط دانشگاه صنعتی شریف مطرح شد.

طرح وان - مزیت رقابتی

• عدم نیاز به شناسایی و اولویت بندی دهک های درآمدی

• عدم توزیع ریال بین افراد؛ فلذا عدم وجود مشکل تامین ریال و افزایش نقدینگی

• تلقی نشدن حق ابدی بودن حامل های انرژی به دلیل عدم ارائه مقدار ثابتی از هر حامل انرژی به آحاد جامعه

• تعیین سقف مشخصی برای نگهداری وان و جلوگیری از احتکار آن

طرح وان - پیاده سازی

سادگی پیاده سازی و عدم نیاز به سخت افزار جدید به دلیل:

• امکان نصب حساب وان بر روی هر یک از کارت های بانکی موجود

• محدود بودن موارد کاربرد این حساب به جایگاه های سوخت، پرداخت قبوض برق و گاز و بازارهای خرید و

فروش وان

نحوه تخصیص وان به خانوارها

• تعیین و اعلام میزان وان معادل یارانه هر حامل انرژی، با توافق وزارت نفت و نیرو با در نظر گرفتن نسبت

رقابتی این حامل ها و تفاضل قیمت آزاد از قیمت فعلی

به عنوان مثال اگر میزان وان معادل یارانه هر لیتر بنزین، ۵ وان باشد، میزان وان معادل یارانه هر لیتر گازوئیل

معادل ۳ وان اعلام می شود.

• تداوم اعمال ضرایب مصرف فعلی مانند پلکانی، سردسیر - گرمسیر، انواع کاربری و غیره در محاسبه وان

قبوض

نحوه تخصیص وان به غیرخانوارها

- تخصیص وان اختصاص یافته به حمل و نقل عمومی، تاکسی ها، ناوگان باری، صنایع، کشاورزی و غیره بر اساس میانگین مصرف فعلی انرژی آن ها (مانند خانوارها)
 - عدم امکان خرید و فروش و انتقال وان غیرخانوار به حساب دیگران (جهت کنترل و نظارت بر میزان مصرف گروه های غیرخانوار)
- بازار وان
- خرید و فروش وان بر اساس رقابت و مبتنی بر اصول بازارهای مالی (نظیر بورس انرژی) و امکان تغییر قیمت آن به صورت هفتگی
 - قرار گرفتن دهک های پایین جامعه بالاتر از شاخص فقر
 - مجبور شدن پرمصرف ها به خرید وان اضافه بر سهمیه بازار
 - امکان ایجاد تعادل در میزان عرضه و تقاضای وان جهت حفظ ارزش آن و در نتیجه پذیرش آن از طرف جامعه
- طرح وان - درآمد دولت
- عدم تغییر درآمد و هزینه دولت از محل اعطای وان به جامعه و یا افزایش قیمت حامل های انرژی
 - منفعت بردن دولت از کاهش قابل توجه مصرف و قاچاق در این طرح و افزایش صادرات
 - عدم وجود دغدغه برای تامین ریال جهت توزیع بین مردم
- طرح وان - محدوده اختیارات دولت
- تغییر تناسب بین میزان وان معادل یارانه هر واحد از انواع حامل های انرژی
 - تغییر وان قابل توزیع ماهانه برای آحاد مردم در ابتدای هر دوره (مثلا سه ماهه)؛
 - تعیین وان اختصاصی به بخش های غیرخانوار نظیر تاکسی ها، حمل و نقل سنگین، صنایع و غیره؛
 - تغییر قیمت ریالی حامل های انرژی در صورت لزوم
- طرح وان - عدم نیاز به کارت سوخت نحوه استفاده از وان برای پرداخت
- عدم نیاز به هیچ تغییری در سامانه های توزیع انرژی و محاسبه انواع پلکان ها و الگوهای مصرف برق و گاز و تنها تغییرات اندک در روش های پرداخت:
- امکان پرداخت مراجعه کننده به پمپ بنزین با هر یک از کارت های بانکی خود (که حساب وان به آن متصل شده)
 - امکان کسر ریالی از حساب مشتری در صورت کمبود موجودی و نیاز به خرید وان
 - عدم تغییر روش های فعلی پرداخت قبوض و امکان پرداخت با حساب وان (برای پرداخت وان) یا حساب ریالی
- اجرای طرح وان
- نبود هیچگونه شوک روانی در جامعه برای اجرای طرح وان
- اعطای میزان کافی وان به صورت رایگان به افراد در گام نخست طرح جهت آشنایی با نحوه عملکرد آن در جایگاه ها و هنگام پرداخت قبوض

صفر کردن حساب های وان در گام دوم؛ پس از آنکه اغلب افراد حساب وان تشکیل داده اند و با کارکرد آن آشنا شده اند. افراد بدون حساب مجبور به خرید بنزین گرانتری خواهند شد.

اجرای طرح وان - مراحل انجام آزمایشی

۱. هماهنگی با حاکمیت بخش نفت و گاز

۲. هماهنگی با حاکمیت بخش نیرو (برق)

۳. توزیع توکن وان بین خانواده ها و قرار گرفتن در حساب کاربری آن ها

۴. فراهم شدن قابلیت خرید و فروش توکن ها در زیرساخت (با کمک بورس)

۵. مشخص شدن دستاوردهای (نتایج) مرحله آزمایشی پس از دو ماه

جمع بندی

۱. سادگی بسیار زیاد فرآیند پرداخت بهای انواع حامل های انرژی برای مصرف کنندگان و عدم نیاز به هیچگونه

سخت افزار جدید

۲. عدم افزایش قیمت ریالی هیچ یک از حامل های انرژی و عدم کاهش میزان یارانه توزیعی بین بخش ها

۳. عدم وجود هیچ بهانه ای برای افزایش قیمت محصولات صنعتی، کشاورزی و حمل و نقل

۴. عدم وجود تورم ناشی از افزایش حجم ریال و حتی برعکس، کاهش اثر تورمی ریال به علت صرف بخشی از

ریال موجود در جامعه برای خرید و فروش وان

۵. حل معضل همیشگی دولت برای تامین ریال و توزیع در جامعه

۶. عدم جایگزینی مصرف انواع حامل های انرژی بر اثر انحراف ناشی از علامت دهی غلط قیمت

۷. جلب اعتماد کامل مردم و رفع سوءعظن به دولت (نظیر صرف یارانه ها در هزینه های غیرضرور دولت).

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب

۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح:

طرح قانون توزیع عادلانه واحدهای انرژی (وان) تقدیم می شود.

معاون قوانین

معاونت حقوقی ریاست جمهوری
معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل

به شرح زیر تقدیم می شود:

- ۱- سابقه تقدیم:** ماده ۱۳۰ قبلاً تقدیم نگردیده است
- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در
- کمیسیون صحن
- (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک با:
- با تغییر اساسی با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)
- پیش از انقضاء شش ماه بدون تغییر اساسی
- با انقضاء شش ماه با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان
- مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می باشد می باشد

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

- رعایت شده است.
- رعایت شده است (با نظر کارشناسی)
- رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.
- در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی)

الف- ماده ۱۳۱-

- اول- حداقل امضا لازم (۱۵ نفر) دارد ندارد
- دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد
- سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد
- چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۳۸-

- طرح تقدیمی دارای یک موضوع بیش از یک موضوع
- است و پیشنهاد آن به عنوان مواد متعدد ماده واحده
- مواجهه با ایراد نمی باشد. می باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

- طرح تقدیمی با قانون اساسی به طور کلی مغایرت ندارد.
- دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

- طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.
- دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

- طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.
- دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

- الف- ماده ۱۴۰- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.
- نشده است. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.
- ب- ماده ۱۸۱- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود
- می شود
- و نیاز به ۲/۳ رای نمایندگان ندارد.
- دارد.

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

- ۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
- دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- در رابطه با طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی: ۱- متن طرح در محل مقدمه جانمایی شده است و مقدمه در محل مواد
- ۲- چهار سطر اول متن طرح باید در قالب دو ماده تنظیم گردد.
- ۳- تبصره های ذیل مواد ۱ و ۴ باید بازنگری و در قالب مواد جداگانه در نظر گرفته شود.
- ۴- ماده ۲ صرفاً یک تبصره دارد و لذا شماره آن فاقد وجه است.
- ۵- با توجه به احاله برخی احکام این طرح به تصمیم هیأت وزیران و نظیر آن لازم است پیش‌بینی آیین‌نامه اجرائی این قانون در ماده پایانی طرح لحاظ شود.
- ۶- ادبیات تقنینی ماده ۶ با ایراد مواجه است و می‌توان دو جمله را در یک جمله خلاصه نمود.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱. در اجرای بند (۱):

- الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض
- وجود ندارد
- وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.
- ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط
- وجود ندارد
- وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲. در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی‌های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع

- لازم است.
- لازم نیست.

تعداد برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیرکل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

ب - سوابق قانونی

قوانین مرتبط به شرح زیر تقدیم می گردد :

بخش طرح/لایحه: طرح قانون توزیع عادلانه واحدهای انرژی (وان)

۱) قانون هدفمند کردن یارانه ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۳۹۶/۱۰/۲۵

توضیحات: ۱- دو سطر ابتدایی قبل از ماده (۱) باید در قالب ماده مستقلی تنظیم شده و شماره مواد بعدی نیز به ترتیب اصلاح شود. ۲- در ماده (۲) طرح تعیین میزان وان قابل تخصیص به اشخاص و صاحبان مشاغل و همچنین نسبت هر وان با مقدار حاملهای انرژی توسط هیات وزیران باید با همکاری وزارت نیرو باشد. ۳- با عنایت به اینکه ماده (۲) فقط دارای یک تبصره است لذا لازم است شماره تبصره (۱) ماده (۲) طرح به تبصره اصلاح شود. ۴- حکم ماده (۴) و تبصره (۳) آن مبنی بر تکلیف دولت نسبت به ایجاد سامانه معاملاتی وان بدون پیش بینی محل تأمین اعتبار آن با اصل (۷۵) قانون اساسی در تعارض است. ۵- با توجه به احکام متفاوت مندرج در ماده (۶) این ماده باید به شکل زیر اصلاح شود: ماده ۶- دولت مکلف است این قانون را در مورد بنزین و برق تا پایان سال اول این قانون اجرا نماید. تبصره- تکلیف اجرای این قانون توسط دولت برای سایر حاملهای انرژی مدت سه سال خواهد بود.

قانونگذاری در مورد این بخش: لازم است

ماده ۱

ماده ۱ - دولت مکلف است با رعایت این قانون قیمت حاملهای انرژی را اصلاح کند :

الف

الف - قیمت فروش داخلی بنزین ، نفت گاز ، نفت کوره ، نفت سفید و گاز مایع و سایر مشتقات نفت ، با لحاظ کیفیت حاملها و با احتساب هزینه های مترتب (شامل حمل و نقل ، توزیع ، مالیات و عوارض قانونی) به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران کمتر از نود درصد (۹۰٪) قیمت و بیشتر از قیمت تحویل روی کشتی (فوب) درخلیج فارس نباشد .

ب

ب - میانگین قیمت فروش داخلی گاز طبیعی به گونه ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ، معادل حداقل هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) و حداکثر معادل متوسط قیمت گاز طبیعی صادراتی پس از کسر هزینه های انتقال ، مالیات و عوارض شود .

ج

ج - میانگین قیمت فروش داخلی برق به گونه ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد .

معاونت حقوقی ریاست جمهوری
معاونت تدوین، تصحیح و انتشار قوانین و مقررات